

ČESKÉ ŠKOLY

POD LUPOU:

CELOREPUBLIKOVÝ VÝZKUM HOMOFOBIE

A TRANSFOBIE NA ŠKOLÁCH

V ČÍSLECH A GRAFECH

Platforma
pro rovnoprávnost,
uznání a diverzitu

PROUD

Platforma pro rovnoprávnost, uznání a diverzitu, z. s.

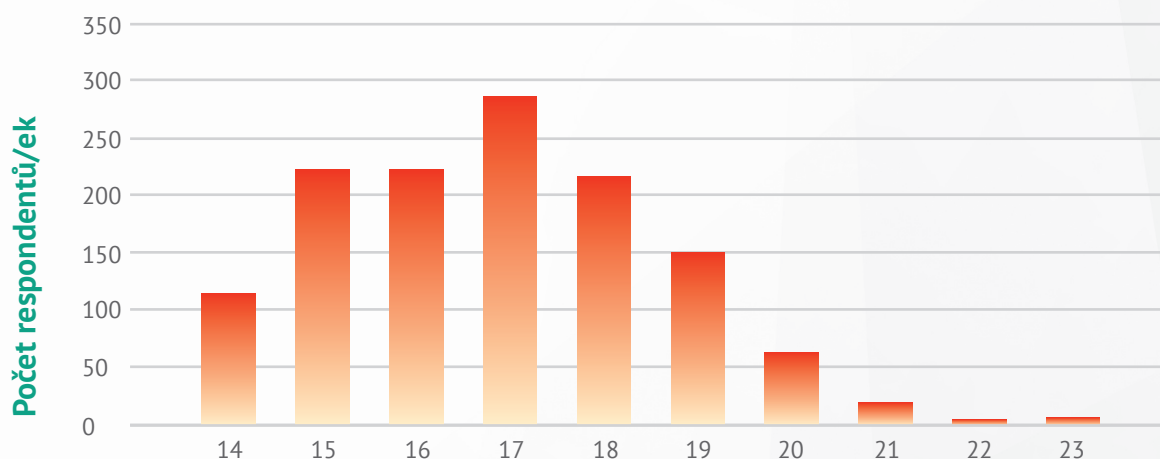
Dotazník byl určen pro žáky a žákyně 8. a 9. tříd ZŠ, studující všech ročníků SŠ a pro ty, kteří dokončili střední školu v uplynulém roce

ONLINE DOTAZNÍK VYPLNILO

1314

RESPONDENTŮ/EK

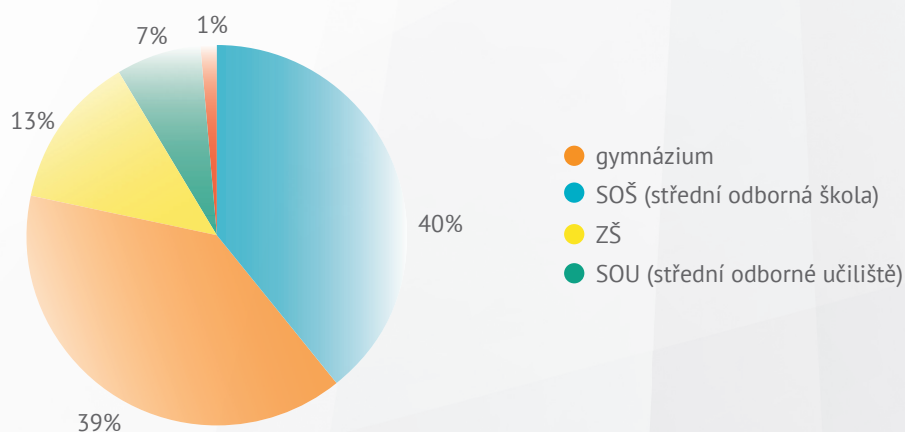
RESPONDENTI/KY PODLE VĚKU

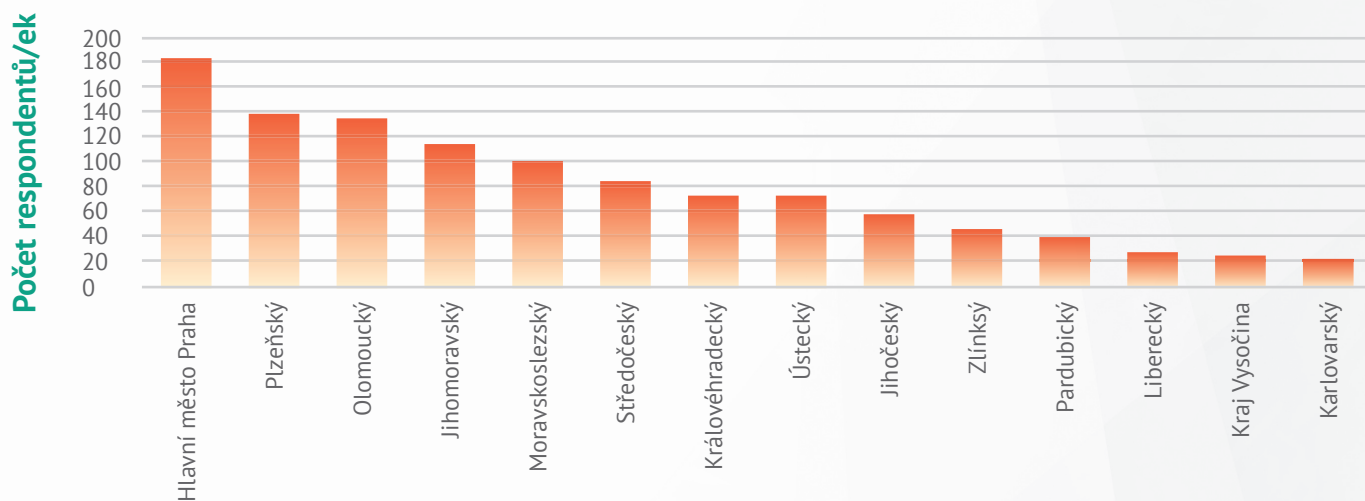
Věk respondentů/ek

Respondentů/kám bylo v průměru 17 let, mladí lidé mezi 15 a 18 lety tvořili dohromady tři čtvrtiny vzorku

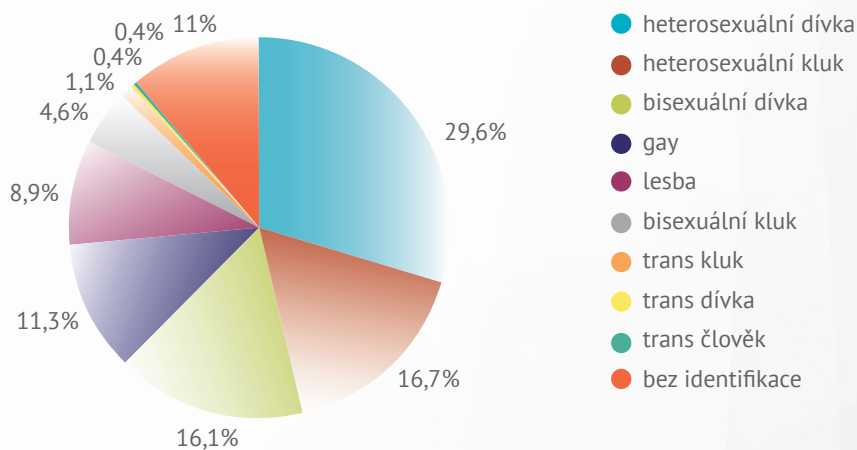
RESPONDENTI/KY PODLE TYPU ŠKOLY, KTEROU NAVŠTĚVUJÍ

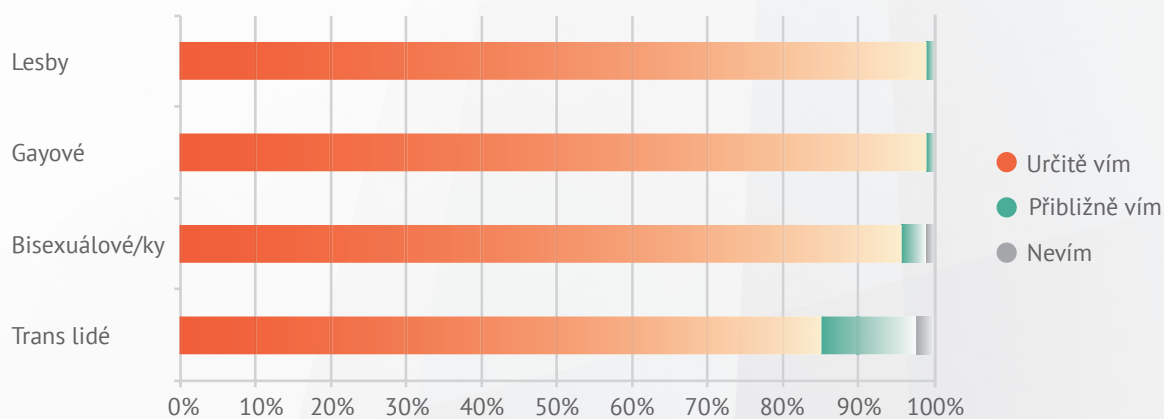
RESPONDENTI/KY PODLE MÍSTA STUDIA

SEBEIDENTIFIKACE RESPONDENTŮ/EK

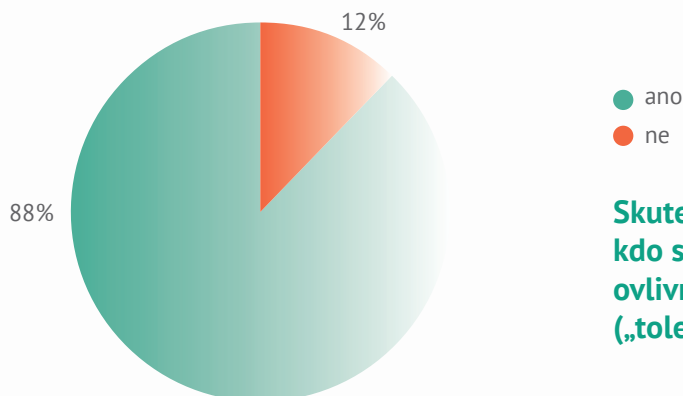

„VÍŠ, CO ZNAMENÁ NÁSLEDUJÍCÍ POJEM?“

Žáci a žákyně si byli nejméně jistí pojmem trans lidé (transexuální lidé)

„ZNÁŠ OSOBNĚ NĚKOHO, KDO JE LGBT?“

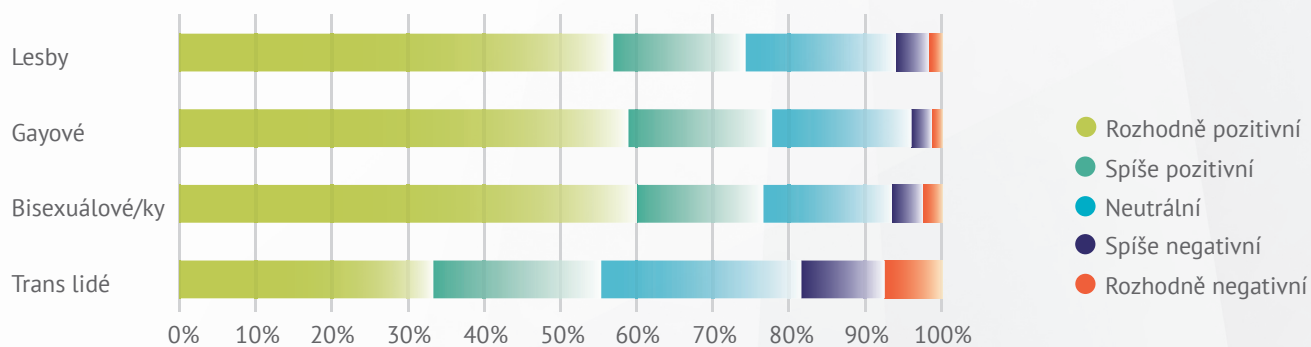

Skutečnost, že žáci a žákyně znali někoho, kdo se identifikuje jako LGBT, většinou ovlivnila jejich postoj k pozitivnějšímu („tolerantnějšímu“)

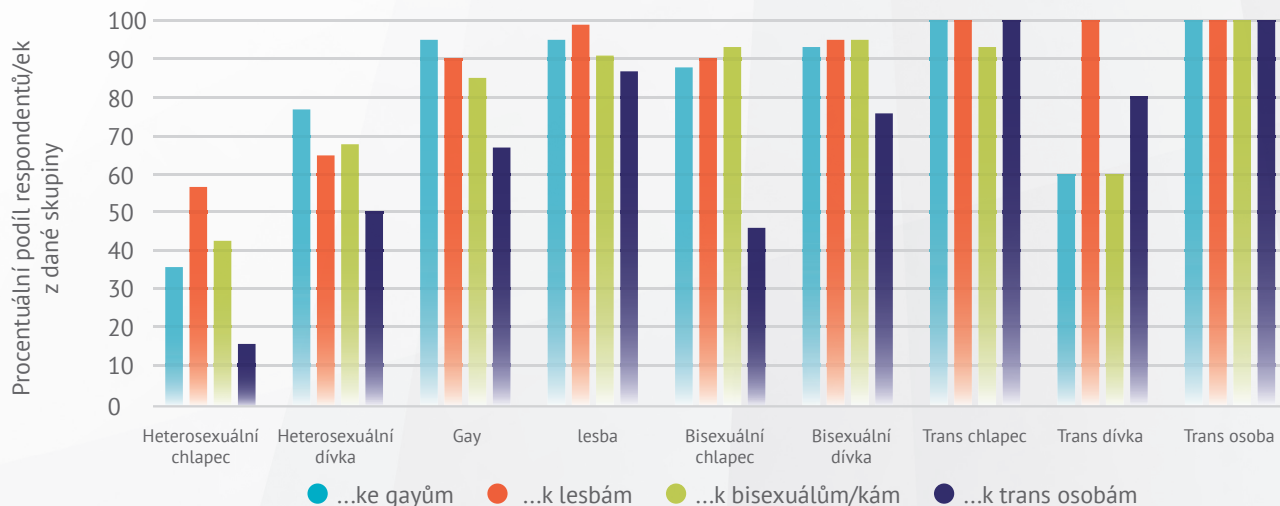
POSTOJ RESPONDENTŮ/EK K

LGBT LIDEM

POSTOJ RESPONDENTŮ/EK K LGBT

POZITIVNÍ POSTOJE RŮZNĚ SE IDENTIFIKUJÍCÍCH OSOB K...

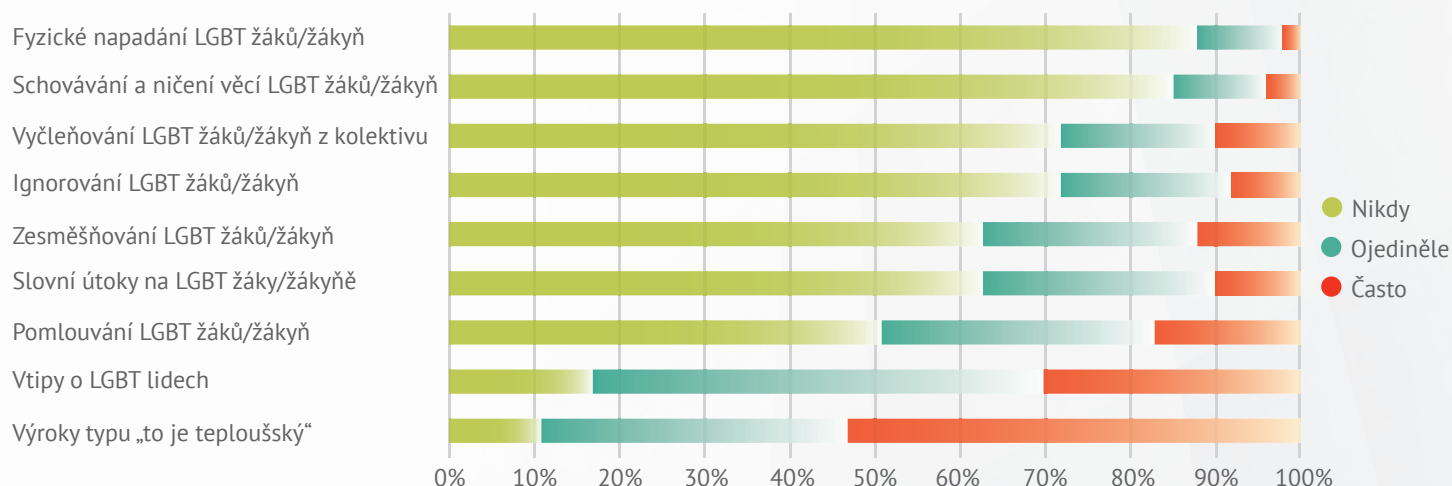

SDÍLENÍ PROSTORU S LGBT LIDMI

Vadilo by mi	... chodit do školy	...chodit do třídy	...sedět v lavici
s bisexuály/kami	3 %	4 %	8 %
s lesbami	2 %	4 %	8 %
s gayi	3 %	6 %	10 %
s trans lidmi	10 %	14 %	23 %

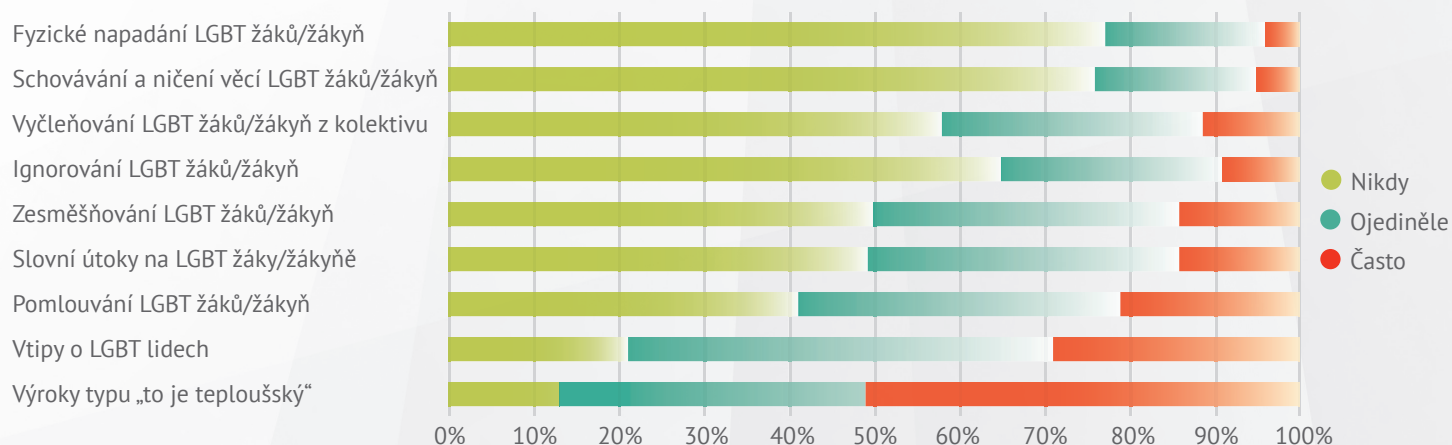
V souladu s výše uvedenými negativními postoji k trans lidem respondenti/ky projevili i výrazně menší ochotu s nimi sdílet prostor v prostředí školy a třídy

OSOBNÍ ZKUŠENOST S NAPADÁNÍM LGBT OSOB

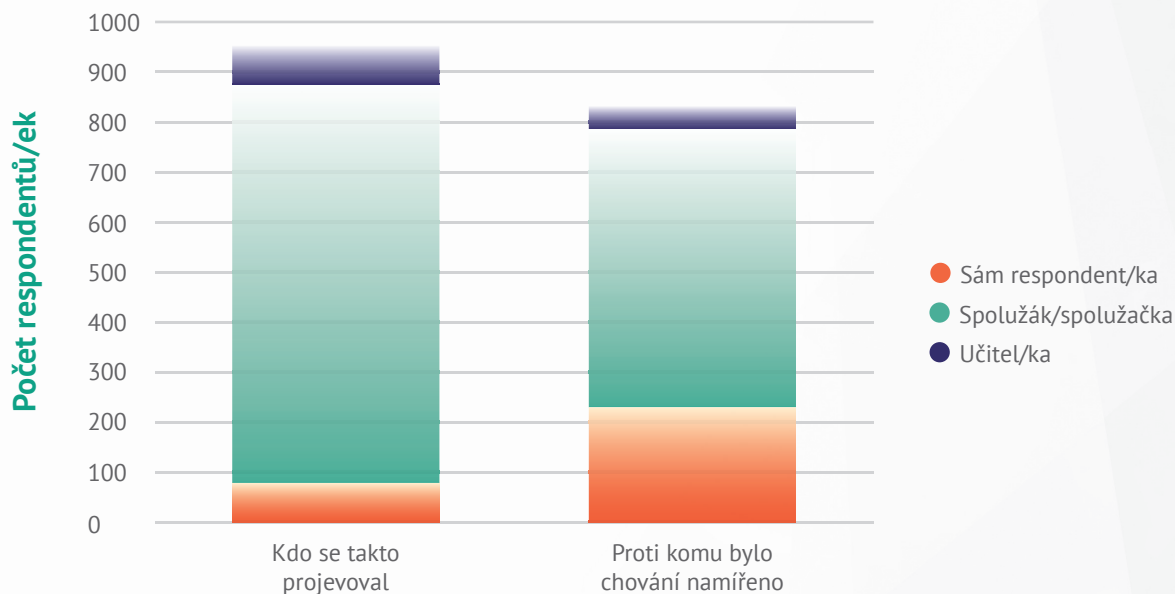

- Vtipy o LGBT lidech a výroky typu „to je teploušský“ zaznamenala většina respondentů/ek
- Pouze 50 osob (4 %) ze všech respondentů/ek uvedlo, že nemá žádnou osobní zkušenost s žádným z uvedených slovních či fyzických útoků na LGBT osoby. Drtivá většina dotázaných mladých lidí tedy přímo či zprostředkovaně v posledním roce zažila nějakou situaci, v níž byly LGBT osoby napadány nebo sestaly terčem posměchu.

ZPROSTŘEDKOVANÁ ZKUŠENOST S NAPADÁNÍM LGBT OSOB

NAPADÁNÍ LGBT OSOB

- Byly-li útoky namířeny proti respondentovi, šlo většinou o gaye (36 %), lesbu (22 %) či bisexuální dívku (19 %).
- Nejčastějším důvodem takových situací (slovního či fyzického napadání, posměchu ap.) byla homosexualita spolužáka či spolužačky (46 %), případně fakt, že se daný spolužák nebo spolužačka nechovali jako „typický chlapec“ nebo „typická dívka“ (42 %).

PŘÍKLADY ÚTOKŮ UVEDENÝCH

RESPONDENTY/KAMI:

„Spolužáci slovně napadali dvě dívky ze třídy. Shazovali jim penály a sešity z lavic, podkopávali jim nohy a zamykali je na záchodech. Ty dvě spolužačky byly jenom spolu a nepovídaly si kromě mě s nikým jiným. Já jsem s nimi navázala kontakt díky tomu, že jsem se jich vždy zastala. A jsou to fajn holky!“

(bisexuální dívka, 14 let, ZŠ)

„Když se tahle zpráva po mym coming outu ve škole roznesla, každé tělocvik (spojenej s jinou třídou) jsem byl verbálně šikánovaněj, pozdějc pak i regulérně na chodbě o přestávkách. Nikdy mi nezkrřivili ani vlas, nešáhli na mě, ale slovníma projevama mi to dali vyžrat dost.“

(neidentifikoval/a se, 19 let, SOŠ – obchodní akademie)

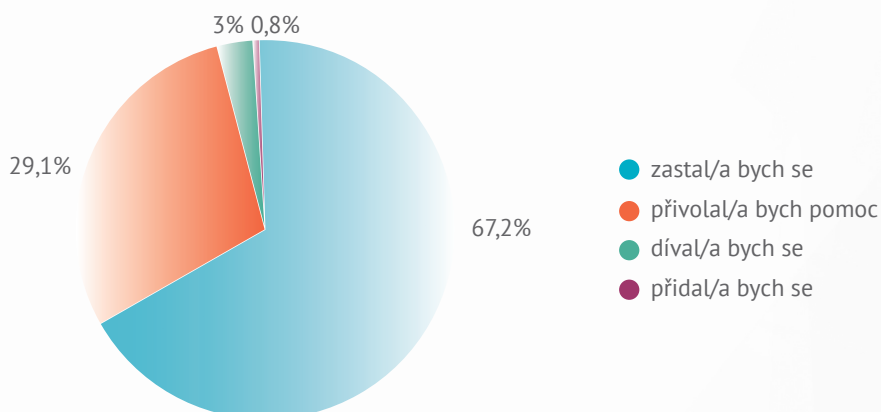
„Odehrálo se to před celou školou. Bylo to v jídelně, kde byla v tu chvíli celá škola. Spolužačka najednou vstala a zakřičela na mě, ať si odsednu, že TO ode mě nechce chytit. Když jsem se jí zeptala, co se děje, vyslovila tohle: „Jseš divná. Bisexualita je nemoc. Jseš nemocná a měli by tě zavřít do blázince!“ Celá jídelna byla potichu a všichni to slyšeli.“

(bisexuální dívka, 16 let, gymnázium)

„Děje se to už od šesté třídy a teď jsem v deváté a skoro každý den to slyším.“

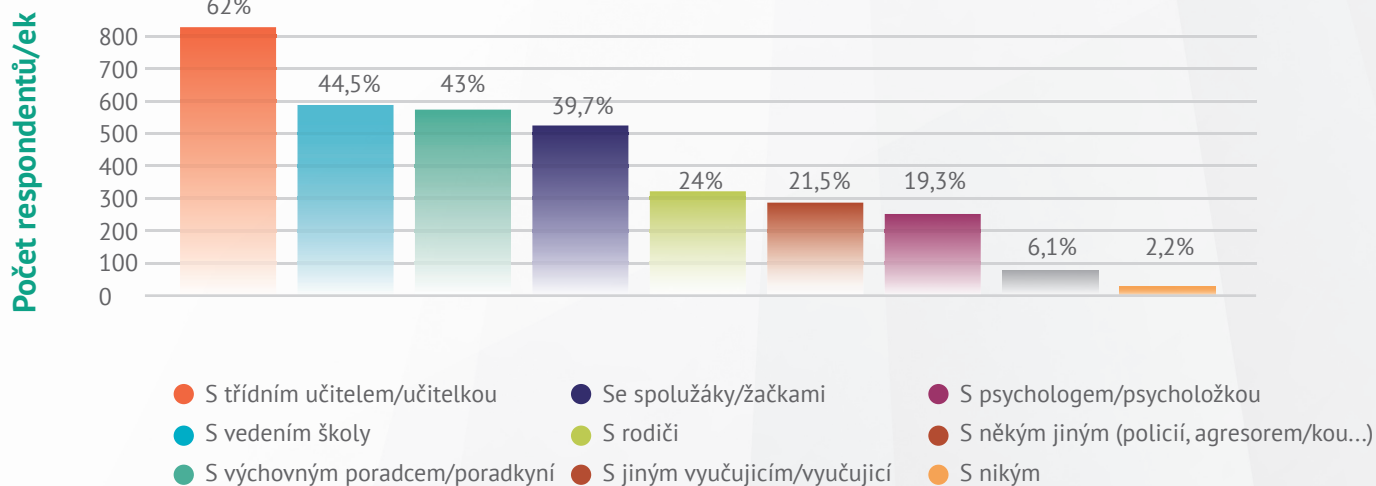
(gay, 14 let, ZŠ)

„CO BYS UDĚLAL/A, KDYBYS BYL/A SVĚDKEM ÚTOKU NA LGBT OSOBU?“

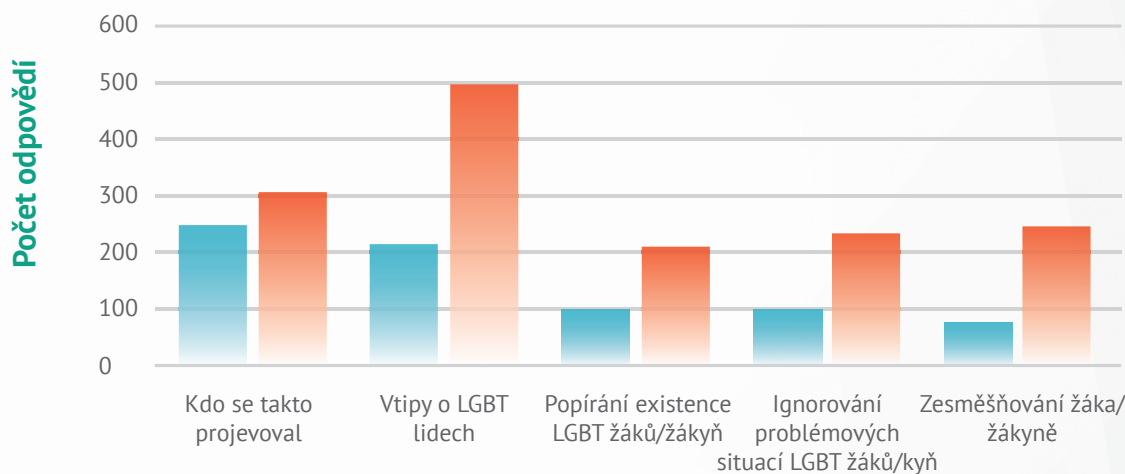
Necelé 1 % (10 osob) by se v takovém případě přidal k agresorovi/rům, 3 % by se na situaci dívala. Většina těch, kdo by se přidali/y nebo dívali/y, se identifikovala jako heterosexuální chlápci (55 %) nebo heterosexuální dívky (14 %) a z hlediska výše uvedených kategorií „postojů k LGBT lidem“ šlo o ty respondenty/ky, kteří/ré se ve svých odpovědích proflovali/y jako netolerantní k LGBT komunitě.

S KÝM BYS ŘEŠIL/A SITUACI, KDYBY VE ŠKOLE NĚKDO NAPADAL ČLOVĚKA KVŮLI JEHO ORIENTACI?

ZKUŠENOST S NEGATIVNÍCH CHOVÁNÍM VYUČUJÍCÍCH

Pětina respondentů/ek slýchala z úst vyučujících nadávky ve formě označení LGBT často a 7–8 % respondentů/ek zažívalo často situace, při nichž byla vyučujícími popírána existence LGBT lidí nebo byla přehlížena jejich problémová situace ve společnosti. 6 % respondentů/ek také ve třídě často zažívalo zesměšňování LGBT spolužáka/žákyně vyučujícím. Tato čísla, přestože nejsou vysoká, rozhodně nejsou zanedbatelná – v absolutních číslech se jedná u každého z případů o zhruba 80–100 mladých lidí s negativními zkušenostmi z chování vyučujících.

PŘÍKLADY

„Zesměšňování LGBTQ komunity je na školách běžné. Sám jsem žákem gymnázia, kde by se očekával přístup poněkud jiný, jak spolužáci, tak učitelé však neustále mají nějaké narážky proti LGBTQ komunitě obecně. Málo z nich ví, že sám do této skupiny patřím, přicházím však do styku s jejich urážkami často. Mrzí mě, že ani dospělí se k tomuto nestaví zodpovědně; naopak, vedení školy zakazuje LGBTQ kroužky ve škole, žákům říká, aby neplakali, protože „jsou přece chlapi a ne ženský“, má velmi úzkou představu o mužské a ženské roli. Přejde mi, jako kdybychom stále žili v komunismu a nikam se nikdy neposunuli. Hrůza.“

(gay, 18 let, gymnázium)

„Ve škole mě a mého spolužáka a zároveň nejlepšího kamaráda o hodině učitelka zesměšňovala, protože jsem spal u něj, protože mám blíž školu, a zaspali jsme, tak před všema říkala, že jsme si je šoupani do prdele, a že spíme u sebe na posteli a tak. Ale nic z toho není pravda, jen je na mě zasedlá a dělá mi problémy a ostudu“

(gay, 17 let, OU – obor truhlář)

VÝZKUM PROBĚHL ZA PODPORY:

**Platforma
pro rovnoprávnost,
uznání a diverzitu**

PROUD

Platforma pro rovnoprávnost, uznání a diverzitu, z. s.
Opatovická 12, 110 00 Praha 1
info@proudem.cz | press@proudem.cz
mobil: 778 069 004
IČ: 22895507